

FOTO: JAN LÖÖF

FOTO: CHRISTER NORDEMO

FOTO: CHRISTER NORDEMO

Uppgången för VS-marknaden drivs av ökat bostadsbyggande...

...och renoveringar av miljonprogramsbeståndet. Däremot ser det trögare

Ljus byggmarknad men

Framtidsutsikterna för VVS-branschen är försiktigt positiva och prognosen för den samlade volymen VS-installationer 2015 har lyfts ett par procentenheter sedan i våras. Det visar VVS Företagens konjunkturrapport som nyligen presenterades. Rapporten, som beskriver branschens utveckling och förväntningar de närmaste åren, tas fram två gånger per år i samarbete med Industriefakta.

Rapporten visar på stora skillnader mellan hur de olika sektorerna på byggmarknaden utvecklas. På byggmarknaden agerar bostadsbyggandet draglok, medan utvecklingen är betydligt svagare när det gäller byggandet av privata lokaler. Industrins maskininvesteringar utvecklas svagt, vilket dämpar branschens utveckling som helhet.

Många tecken på ökning i år

Det totala värdet av VVS-installationer uppgick under första halvåret i år till närmare 19 miljarder kronor. Jämfört med samma period förra året är detta en ökning med 4 procent, en utveckling som följer helårsprognosen på +5 procent och som även ligger i linje med den förväntade omsättningsutvecklingen hos den panel av VVS-företag som intervjuas i samband med varje rapporttillfälle.

Utvecklingen av företagens orderstock

pekar även den på att totalmarknaden kan växa med omkring 5 procent i år. När det gäller bygginvesteringar är det bostadsbyggandet som är den drivande kraften. En jämförelse med samma period 2014 visar att första halvårets påbörjade nybyggnad av bostäder har ökat med cirka 20 procent. Prognosen för helåret 2015 är något mer försiktig och pekar på en ökning med 12–15 procent.

Lokalbyggandet har däremot inte imponerat hittills i år. De påbörjade privata husbyggnadsinvesteringarna, som inbegriper industri, kontor och handel, ligger cirka 15 procent under nivån för samma period förra året. Kontor och handel väntas repa sig under hösten och bedömningen är att det blir en liten ökning av dessa investeringar på helårsbasis. Den negativa utvecklingen för industrins husbyggande väntas emellertid bestå och prognosen tyder på en svag minskning. Det offentliga husbyggandet ligger knappt 5 procent över nivån för första

halvåret 2014 och enligt prognosen väntas denna ökningstakt fortsätta under hösten.

Industrirör avser installationer av rör i processindustrin och detta är en dominerande sektor på marknaden. Här råder det för närvarande stor osäkerhet om den fortsatta utvecklingen i år. De intervjuade företagen är inte särskilt optimistiska om utvecklingen. Det finns en betydande oro för vad Kinas ekonomiska inbromsning kan ha för återverkning på världsmarknaden. Dessutom kommer det signaler om minskade investeringar i livsmedelsindustrin, den kemiska industrin och massaindustrin, vilka alla är viktiga marknader för industrirörinstallationer.

Stora möjligheter i beståndet

Höstens konjunkturrapport pekar ut flera marknadsmöjligheter för VVS-företagen under de kommande två åren. En sådan är uppgången i bostadsbyggandet

FOTO: JAN LÖÖF

FOTO: ANNELI MEGNER ARN

ut för industrirör.

Svårt att hitta kompetenta VVS-montörer...

...men ännu svårare att hitta personer för ledningsbefattningar.

mörkt rekryteringsläge

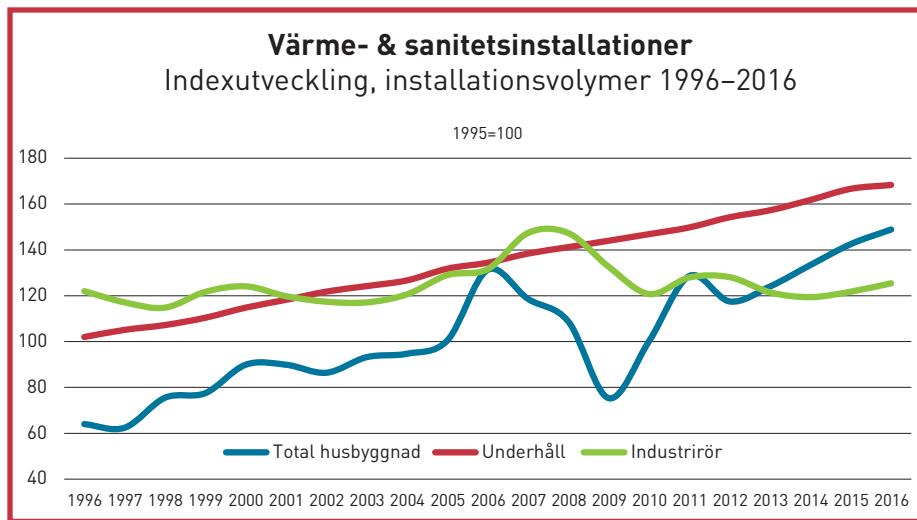
med fokus på lägenheter i flerbostadshus. En annan, på bostadsområdet, är renoveringen av miljonprogrammet, där det nu även diskuteras stimulanser kopplade till energieffektivisering, vilket bör vara gynnsamt för VS-marknaden.

Inom den offentliga sektorn finns det goda möjligheter till nybyggnad och modernisering inom skola och vård. Både landsting och kommuner har behov av att förnya sina lokalbestånd. Många gånger handlar det om att rationalisera lokalanvändningen, modernisera ålderstigna fastigheter eller göra sig av med delar av beståndet. Detta betyder att ett stort lokalbestånd står inför stora förändringar, oavsett vem som kommer att vara ägare till det.

De intervjuade industrirörföretagen i panelen tecknar endast en svagt positiv marknadsutveckling i år och nästa år. Samtidigt kommer signaler från SCB:s investeringsenkäter som tyder på en väsentlig ökning av investeringsaktiviteten inom flera viktiga branscher, såsom livsmedelindustrin, massaindustrin och kemisk industri.

Priskonkurrens och rekryteringsproblem

Med hänsyn till de svar som de intervjuade företagen lämnar är det tydligt vilka som anses vara de främsta hoten och riskerna på marknaden i dag. Dels handlar det om hård priskonkurrens och låga priser, dels om svårigheten att rekrytera

personal med rätt sorts bakgrund och kunskap.

VVS-företagen har sedan en tid tillbaka rapporterat om ett besvärande rekryteringsläge och bilden har inte ljusnat sedan förra rapporten i våras. 9 av 10 företag uppger att det är svårt eller mycket svårt att hitta rätt personal. Störst svårigheter verkar det vara att rekrytera ledningsfunktioner med rätt kompetens. Svårigheterna att hitta rätt personal är ett avgörande hinder för att expandera, hantera ökad efterfrågan och klara av en generationsväxling i företaget.

Det finns även en oro för politiska beslut och dess inverkan på marknaden. Här kan man peka på ett par aktuella lagändringar. Dels den aviserade bant-

ningen av ROT-avdraget, som ska börja gälla i och med nästa år, dels höjningen av arbetsgivaravgiften för unga, vilket skulle kunna försvåra rekryteringsmöjligheterna ytterligare om det försämrar förutsättningarna för att ta emot lärlingar. Den aviserade stimulansen för renovering och energieffektivisering av lägenheter i miljonprogrammet ger å ena sidan möjligheter för VVS-företagen, men å andra sidan riskerar förslaget att skjuta fram åtgärder tills dess att stimulansen träder i kraft.

Jens Linderoth
Industrifakta

